

Aika: ma 15.6.2020 klo 12-15

Paikka: Zoom <https://cscfi.zoom.us/j/586560165>

Osallistujat:

- Opetusneuvos Jukka Haapamäki (puheenjohtaja), opetus- ja kulttuuriministeriö
- Opetusneuvos Matti Kajaste, opetus- ja kulttuuriministeriö
- Tutkimuksen kehittämispäällikkö, Timo Taskinen Jyväskylän yliopisto
- Tutkimuspäällikkö ~~Seliina Päälyaho, Seinäjoen ammattikorkeakoulu~~ ESTE
- Kehittämispäällikkö Minna Liikala, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
- ~~Yliääkäri Ari Lindqvist, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri~~ ESTE
- Tutkimuksen tietoasiantuntija Yrjö Lappalainen, Tampereen teknillinen yliopisto
- Palvelupäällikkö Anne Sunikka, Aalto-yliopisto
- Johtaja Reino Viita, Suomen Akatemia
- Ennakointipäällikkö Soile Ollila, Innovaatorahoituskeskus Business Finland
- ~~Tiedejohtaja Kalle Korhonen, Koneen Säätiö~~ ESTE
- Tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva, Kansalliskirjasto
- Suunnittelupäällikkö Janne Pölönen, Tieteellisten seurain valtuuskunta
- Kehittämispäällikkö Ari Leppälahti, Tilastokeskus
- Kehityspäällikkö Hanna-Mari Puuska (sihteeri), CSC - Tieteen tietotekniikan keskus

Vierailijat:

- Projektipäällikkö Tiina Strengell, CSC - Tieteen tietotekniikan keskus
- Sisällöntuottaja Nanna Särkkä, Tiedeneuvonnan kehittämishanke Sofi, Suomalainen Tiedeakatemia (klo 12.30-13.00)

Asiat

1. Kokouksen avaus ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12. Hyväksyttiin työjärjestys.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja, [Liite 1](#)

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Tilannekatsaus (Puuska), [Liite 2](#)

- ORCID-webinaari 27.5.2020
  - Yhteistyössä ORCIDin kanssa järjestetyn webinaarin osallistujia n. 190.
  - .fi-päätteisille sähköpostiosoitteille luotu 33 000 ORCIDia – Määrä on kattava huomisen mm. tutkimushenkilöstön määrän Suomessa.
- Tutkijan tiedot –työryhmä
  - ” Aktiviteettien ja palkintojen tyypit ja roolit” hyväksyttävänä seuraavassa Tutkijan tiedot -työryhmän kokouksessa 17.6.:
<https://koodistot.suomi.fi/codescheme;registryCode=research;schemeCode=aktiviteetitjaroolit>
  - Tutkijoiden tietojen siirto edellyttää erillislakia. Kun erillislaki on saatu voimaan, voidaan edistää tutkijoiden tietojen siirtoa korkeakouluista.

Keskustelua:

- Kommentoitiin, että ”Kiinnostus yhteistyöstä” -kohta on hyvä lisäys tutkijan tietoihin. Tällaisia tietoja ei ainakaan ohjausryhmän tietojen mukaan ole vielä kerätty organisaatioiden omiin järjestelmiin, mutta näiden lisäämistä voidaan miettiä jatkossa.
- Erillislain eteneminen
  - Lain valmistelua on edistetty kevään aikana ja tarkoituksena on saada se lausunnoille syyskuun tienoilla.
  - Lakiin ei ole tullut isoja muutoksia edellisten versioiden jälkeen, mutta tutkijan tietojen siirtojen edistäminen on auttanut syventämään näkemystä lakiin kohdistuvista tarpeista.
  - VM:n vetämä työryhmä käsittelee parhaillaan EU:n avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoa ja huomiointia kansallisessa lainsäädännössä. Avointa dataa koskevan lain osalta tavoitteena on, että julkisesti rahoitettu tieto avoimesti saatavilla kaikille ilman poikkeuksia. Direktiivillä on vaikutusta myös tutkimuspuolelle painottuen tutkimusaineistoihin (joskin niistä käytetään Research Information –käsitettä). TTV-erillislakia viedään tiedoksi VM-työryhmälle. Vaikka näillä ei olisi suoraa vaikutusta, niin eri osapuolilta löytyy todennäköisesti mielenkiintoa.
- Auroran rahoitushaut tutkimustietovarantoon
  - Aiemmin ohjausryhmässä on todettu, että tavoitteena on pyrkiä kohti vaihtoehtoa 2, jossa tiedot rahoittajilta tulisivat ensisijaisesti tutkimustietovarantoon.
  - Lyhyellä aikavälillä voitaisiin edistää vaihtoehtoa 1 (hakutietojen kopiointi Aurorasta Tiedejatutkimus.fi:hin)
  - Tavoitteena automaattisempi prosessi rahoitushakujen toimitukseen.
  - Aurorassa on tieteen lisäksi myös taiteen rahoitushakuja, joten sitä tarvitaan todennäköisesti myös jatkossa. Tietojen toimittaminen yhteen paikkaan kuitenkin helpottaisi tutkimusrahoittajia.
  - Hakutietojen näyttämistä portaalissa on vielä mietittävä tarkemmin, mm. näytetäänkö ne omilla osioissa ja myös sen jälkeen, kun haut ovat päättyneet.

Keskustelua:

- Aurora on palvelu, jolle on selkeä tarve ja valmiita toiminnallisuuksia tutkijoille. Onko hyötyä siitä, että Auroran tiedot näytetään portaalissa (vaihtoehto 1)?
    - Ajatuksena portaalissa näyttämiseen olisi erityisesti Auroran tietojen löydettävyyys.
    - Suunnitellaan vielä jatkoa ja edistetään asiaa syksyllä.
4. Asiantuntijoiden löytämisen kehittäminen Suomessa (Nanna Särkkä, Tiedeneuvonnan kehittämishanke Sofi), [Liite 3](#)
- Nanna Särkkä esitteli kartoitusta asiantuntijoiden löytämisestä.
  - Kenttä ja tarpeet ovat hajanaiset, mutta ajatus kehittämiseksi yhtenäinen: Keskitetty ja automatisoitu palvelu.
  - Ei kuitenkaan enää ”yhtä uutta järjestelmää, jonne syöttää tietoja”

Keskustelua:

- JYUssa on ollut esillä kokeilu, jossa tutkijat ovat kuvanneet tietojaan 300 merkillä kansanomaisesti. Näitä on käytetty kerrottaessa oman yliopiston tutkijoista. Kuvauksia olisi hyvä hyödyntää mahdollisessa tulevassa palvelussa, mutta tätä olisi suunniteltava tarkemmin.
- Esitys sisälsi valmiita tarpeita, mitä palvelun pitäisi sisältää. Näitä on mietitty myös tutkimustietovarantoa suunnitellessa, mutta tämä syvensi tarpeita jonkin verran. Ajatuksena mielenkiintoinen, että portaalin kylkeen tulisi lisäpalvelu. Vaatimusmäärittelyä olisi hyvä edistää palvelun käyttötarpeiden osalta. Sen pohjalta voitaisiin miettiä millaista lisäpalvelua kannattaisi rakentaa.
- Verkosto-organisaatorakennetta ei ole vielä TTV:ssa mietitty, vaan keskitytty perusorganisaatorakenteeseen. Verkostot voisi kuitenkin olla tarpeellisia toimijoita. Millaisia verkostoja oli mukana? Mm. tieteellisiä seuroja, tiedeakatemiaita jne.
- Kommentoitiin myös, että tämä on tärkeä ja kiinnostava hanke, jossa TSV ja tieteelliset seurukset ovat olleet myös mukana. Olisi hyvä kehittää esiteltyä kaltaista palvelua. Tiedejatutkimus.fi luo hyvän pohjan, mutta tämän päälle voisi rakentaa tarkempaa asiantuntijan hakupalvelua. Voisi olla palvelu, josta tietopyynnöt välittyisivät asiantuntijoille suoraan tai välittäjän kautta.
- Todettiin, että tutkimustietovarannolla on hyvät mahdollisuudet vastata moniin esitettyihin tarpeisiin.
- Kysyttiin, millaisia lopputuotoksia on SOFI –hankkeessa on ajateltu toteutettavan? Tavoitteena on tehdä ehdotus, miten tiedeneuvontaa kannattaisi jatkossa edistää. Kolmen vuoden aikana tehdään pilotteja ja kokeiluja aiheeseen liittyen. Tavoitteena on tehdä myös raportteja ”puhelinluettelo-ongelmasta”. Täsmällistä aikataulua ei ole vielä nähtävillä. Hankkeessa ollaan avoimia myös ulkoapäin tuleville tarpeille.
  - Ehdotus loppuraporttiin, että kuvattaisiin ja ehdotettaisiin millainen asiantuntijan hakupalvelu voisi olla. Tämän pohjalta voitaisiin miettiä, saataisiinko sitä yhdistettyä tiedejatutkimus.fi -palveluun.

5. Portaalin julkistus ja palaute (Puuska), [Liite 4](#)

- Paikalla osallistujia korkeakouluista, mutta myös mm. OAJ:sta, pienemmistä tutkimusorganisaatioista, erilaisista säätiöistä.
- Twitterissä #tiedejatutkimus oli yksi julkaisupäivän twiitatuimpia aiheita Suomessa.
- Joitakin korjauksia tehty ja julkaistaan seuraavassa versiossa 17.6. Tämä tieto tulee organisaatioista puutteellisena.
- Palautteissa tullut kysymys Journal.fi –palvelun hyödyntämisestä yhtenä julkaisutietojen lähteenä.

Keskustelua

- Journal.fi –palvelun tietojen tuominen tutkimustietovarantoon:
  - Kommentoitiin, että myös muita, jopa vielä kattavampia tietolähteitä olisi olemassa, esim. kirjastotietokannat. Oltiin myös sitä mieltä, että journal.fi:n tai muiden tietolähteiden liittäminen mukaan muuttaisi paljon portaalin konseptia. Ajatus on tähän asti ollut, että tiedot tulisi kattavasti tutkimusorganisaatioista, eikä affilioitumattomien tietoja ole siten näkyvillä.

- Ehdotettiin, että Journal.fi olisi linkkinä portaaliin (linkkilistan tyyppinen ratkaisu), jotta käyttäjä voisi halutessaan tutkia julkaisuja myös sieltä. Kattavasti metatietojen tuominen muuttaisi turhan paljon tutkimustietovarannon toimintalogiikkaa.
- Pohdittiin, että pystyisikö Journal.fi:stä integroimaan tietoja VIRTATA – tasolla? Kirjojen osalta vastaava palvelu on edition.fi. Listaan voisi lisätä myös julkaisuarkistot, joissa on paljon primäärijulkaisuja ja lisäksi Finna sekä kansainväliset lähteet.

→ Sovittiin, että lisätään tiedejatutkimus.fi –portaaliin sivu, jossa esitellään muita lähteitä ja tarjotaan linkkejä niihin. Otetaan sivun suunnittelu syksyn työlistalle ja esitellään ehdotus seuraavassa ohjausryhmässä.

- Kommentoitiin, että rahoitustiedot eivät kata ulkomailta saatua rahoitusta EU-rahoitusta lukuunottamatta. Nykyinen rahoitus on vielä suhteellisen vähäistä, mutta jatkossa olisi hyvä miettiä saataisiinko ulkomaiset rahoittajat myös huomioitua.

→ Otetaan hankkeen työlistalle selvitys ulkomaisista rahoituslähteistä.

6. Jatkokehitys (Strengell), [Liite 5](#)

- Esiteltiin suunnitelmia portaalin jatkokehityksestä

Keskustelua

- Kysyttiin, onko ORCIDiin liittyvät virheet korjattu niin, ettei niitä tule jatkossa. Todettiin, että sekä vanhassa datassa ollut virheellinen tieto, että sitä toistava systemaattinen virhe on korjattu.
- Kommentoitiin, että älykkäiden hakualgoritmien tuottamat hakutulokset eivät välttämättä tuota niin tarkkoja tuloksia kuin nykyinen haku. Tämä vaikuttaa erityisesti, jos on kiinnostunut tiettyyn hakusanaan liittyvien julkaisujen lukumääristä. Vaikuttaa erityisesti, jos on kiinnostunut tiettyyn hakusanaan liittyvien julkaisujen lukumääristä. Tämä tulee huomioida suunnittelussa.
- Kommentoitiin, että tiekartan indikaattorien mukaan ottaminen on positiivista. Jos saadaan indikaattorit tähän näyttävästi ja selkeästi esille, toisi se paljon lisäarvoa palvelulle.

7. Muut asiat

- Ei muita asioita

8. Seuraava kokous

- 14.9.2020
- Katsotaan tilanteen mukaan, järjestetäänkö etäyhteydellä.

9. Kokouksen päättäminen

- Puheenjohtaja päätti kokouksen.